ସୟଦ ମହମ୍ମଦ ସୟଦ ଉମର ସୟଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ

ଏପ୍ରିଲ 3, 1995

[ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଏ. ଏମ୍. ଅହମ୍ମଦୀ, ଏସ୍. ପି. ଭାରୁଚା ଏବଂ ଜି. ଟି. ନାନାବତୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ମାଦକ ଔଷଧ ଏବଂ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1985 - ଧାରା 50 - ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ସୂଚନା - ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କି - ହଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା - ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଦୃଢ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ - ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପାଳନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା - ଆବଶ୍ୟକ ।

ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟବିଧି ଅଧିନିୟମ 1872 - ଧାରା 114 ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (e) - ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା - ମାଦକ ଔଷଧ ଏବଂ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ - ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେବାର ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିୟମିତ ଭାବରେ କରାଯାଇଛି ।

ମାଦକ ଔଷଧ ଏବଂ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ (NDPS) ଅଧିନିୟମ, 1985 ର ଧାରା 50 ଅନୁଯାୟୀ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତଲାସି ନିଆଯିବ, ଯଦି ସେ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତଲାସି ନେବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ବିଚାର ସମୟରେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିଥିବା କୌଣସି ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଦେଇ ନାହାଁନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତଲାସି ନେବାର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ।

ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ NDPS ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ଏବଂ ବମ୍ବେ ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମ, 1949ର ଧାରା 65 ଏବଂ 66 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ

ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେଇଥିଲେ I ଅପିଲ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତକରଣକୁ ସମର୍ଥନ ରଖିଥିଲେ I

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ **NDPS** ଅଧିନିୟମର ଧାରା **50** ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ତଲାସି କରିଥିବା ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଧାରା **50** ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇଥିଲେ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନଥିବାରୁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଦୋଷମୁକ୍ତ ହେବାର ହକଦାର ଥିଲେ I ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ **(a) NDPS** ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ, ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **114,** ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ **(e)** ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅନୁମାନ ଉଠାଇବା ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଅଧିକାରୀ ଧାରା **50** ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ, ଯଦିଓ ସେ ଏହା ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ; ଏବଂ **(b)** ଯୁକ୍ତିଟି ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ I

ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ I

ଅପିଲକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେଇ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ **:1.NDPS** ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀର ରଖିବାର ଗମ୍ଭୀର ପରିଣାମ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ସେ ଯେଉଁ କଠୋର ଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବେ, ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିଧାନମଣ୍ଡଳ **NDPS** ଅଧିନିୟମର ଧାରା **50** ରେ ଥିବା ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଣୟନ କରିଛି I **NDPS** ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀ ଦଖଲ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସନ୍ଦେହ ଅବ୍ୟାହତ କରିବା ପାଇଁ, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏପରି ଦଖଲ ପାଇଁ ତଲାସ କରିବାକୁ ପ୍ରାଧିକୃତ କରାଯାଇଛି I ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ଏହାର ଭାଷାବିନ୍ୟାସ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତଲାସ କରିବାକୁ ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରେ **I[122- H, 123-A, B]**

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ବଲବୀର ସିଂହ, [1994] **3** ଏସ. ସି. ସି. **299,** ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା I

2. NDPS ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା **50** ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଏହାର ଭାଷାବିନ୍ୟାସ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତଲାସି ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ତଲାସି ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଜଣାଇବାକୁ ବାଧ କରେ, ସେତେବେଳେ ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, **1872** ର ଧାରା **114,** ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ **(e)** ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମାନ କରିବାର କୌଣସି ଅବସ୍ଥାନ ନାହିଁ **। [123-C]**

3. ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀ **NDPS** ଅଧିନିୟମର ଧାରା **50** ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରିନାହାଁନ୍ତି ବୋଲି ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ବାଧ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଧାରା **50** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷାର ସୁବିଧା ପାଇ ନାହାଁନ୍ତି; ତେଣୁ, **NDPS** ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀ ରଖିବାର ତାଙ୍କର ଦଖଲ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇନାହିଁ; ଏପରି ଅଧିକାର ପାଇଁ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବରେ; ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ହିସାବ ଦେବାର ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ **।** ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନେ ଆଇନଗତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପାଳନ କରିବାକୁ ଯତ୍ନବାନ ହେବେ ଏବଂ ଏହାର ଅନୁପାଳନ ନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ନିଶା ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ମୁକ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ **।[123- G, H, 124-A, F]**

4. NDPS ଅଧିନିୟମର ଧାରା **50 NDPS** ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀ ରଖିଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରେ ତାହା ପବିତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରଥମତଃ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନିଆଯାଇ ନଥିବା ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହାକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ **।[124- C]**

୫. ବମ୍ବେ ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତୀକରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ପୃଥକ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା **।** 'ପଞ୍ଚ' ପୋଲିସ ଉପନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରମାଣକୁ ସମର୍ଥନ କରିନଥିଲେ, ଯାହା ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଚରସ ମିଳିବା ମାମଲାକୁ ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳ କରିଦେଇଥିଲା **।** ତେଣୁ, ବମ୍ବେ ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତୀକରଣ କାଏମ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ **।[124- H, 125-A]**

ଅପରାଧିକ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକରିତା :ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 485/1995 ।

Crl.A.ସଂଖ୍ୟା 526/1998ରେ ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 23.6.94 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଅପିଲ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଶ୍ରୀ କାମିନୀ ଜୟସୱାଲ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଶ୍ରୀ ହେମନ୍ତିକା ୱାହିଙ୍କ ପାଇଁ ଭାର୍ଗବ ଦେଶାଇ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଭରୁଚା, ବିଶେଷ ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ଏହି ଅପିଲ ଗୁଜୁରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାଦକ ଔଷଧ ଏବଂ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1985 (NDPS ଅଧିନିୟମ)ର ଧାରା 20 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଦଣ୍ଡ, ଯଥା, ଦଶ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା; ଜୋରିମାନା ଅନାଦେୟ ହେଲେ, ଆହୁରି ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡକୁ କାଏମ ରଖିଥିଲେ । ଏହା ବମ୍ବେ ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମ, 1949ର ଧାରା 65 ଏବଂ 66 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତକୁ ମଧ୍ୟ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲା, ଯାହା ପାଇଁ କୌଣସି ପୃଥକ ଦଣ୍ଡ ଲାଗୁ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏହା ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ମାମଲା ଥିଲା ଯେ 18 ଅକ୍ଟୋବର, 1986ରେ, ପୋଲିସ ଉପନିରୀକ୍ଷକ ରାଠୋଡ ଏବଂ ରାଣା ସୂଚନା ପାଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲକାରୀ ଅହମ୍ମଦାବାଦର ରେନବାସେରାର ବିପରୀତ ୱାଘରିବାଦରେ 'ଚରସ' ବିକ୍ରୟ କରୁଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ, ପି. ଏସ୍. ଆଇ. ରାଠୋଡ ଏବଂ ରାଣା ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଚଢାଉ କରିଥିଲେ । ତଲାସୀ କରିବା ପରେ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କଠାରୁ 55 ଗ୍ରାମ 'ଚରସ' ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କଠାରୁ 10 ଗ୍ରାମ 'ଚରସ' ମିଳିଥିଲା । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଅହମ୍ମଦାବାଦର ଅତିରିକ୍ତ ନଗର ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତୀକରଣ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, NDPS ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତଲାସି ନେବାର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ PSI ରାଠୋଡ୍ କିମ୍ବା PSI ରାଣା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚନା ଦେଇଥିବାର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ, ଧାରା 50 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ ହେତୁ, ଅପିଲକାରୀମାନେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତ ହେବାର ହକଦାର ଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଭିଯୋଜକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଆବେଦନରେ ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ, NDPS ଅଧିନିୟମର ଧାରା 54 ଅନୁଯାୟୀ, NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ କରି ନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା । ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ, ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ NDPS ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50 ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ତଲାସି ନେବାର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଜଣାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ଜଣେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଏକ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଭାବରେ ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872ର ଧାରା 114, ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (e) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରାକ୍‌ଧାରଣା ଉଠାଇବା ଉଚିତ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ବଲବୀର ସିଂ, [1994] 3 SCC 299 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ରଖିବା ପାଇଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତଲାସି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଜଣେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ଯେ, ଯଦି ସେ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କର ତଲାସି କରାଯିବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ଏହାପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ :

> "ସଂକ୍ଷେପରେ ଆମେ କହିପାରିବା ଯେ ପି. ଏସ୍. ଆଇ. ରାଠୋଡ ଏବଂ ପି. ଏସ୍. ଆଇ.ରାଣା ଉଭୟେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରମାଣରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ପଞ୍ଚମାନଙ୍କୁ ଡାକିବା, ଅପରାଧ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଖୋଜିବା ଏବଂ

ତଲାସି ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3ଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଠାରୁ 50ଗ୍ରାମ ଲେଖାଏଁ ମୁଦାମାଲ୍ "ଚରସ" ମିଳିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଯାହା ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ସେମାନେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ NDPS ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50 ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତଲାସି ନେବାର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ଆମ ମତରେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶେଲଟ, ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଭିଯୋଜକ ସଠିକ୍ କହିଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏହି ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ପି. ଏସ୍. ଆଇ. ରାଠୋଡ ଏବଂ ପି. ଏସ୍. ଆଇ. ରାଣା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ତଲାସି ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତଲାସି ନେବାର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିବେ କାରଣ ଏହା ଏକ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଥିଲା .... "

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି :

"NDPS ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50 ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କର ତଲାସି ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ଏକ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ । ତେଣୁ, ସାଧାରଣତଃ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ ନ୍ୟାୟଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ସେ NDPS ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50 ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତଲାସି ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ କାରଣ ଏହା ପ୍ରାକଧାରଣା କରାଯାଇଥାଏ । ଆମେ ଆହୁରି କହିପାରିବା ଯେ NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାରେ, ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 114 (e) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାକଧାରଣା ଉଠାଇବା ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଯଦି ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ପ୍ରାକଧାରଣା କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେବେ ଏହା ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ।"

ଏନ. ଡି. ପି. ଏସ. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50 (1) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି :

"ଯେତେବେଳେ ଧାରା 42 ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି ଅଧିକାରୀ ଧାରା 41, ଧାରା 42 କିମ୍ବା ଧାରା 43 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ

ତଲାସି କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, ସେ ଯଦି ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଅନାବଶ୍ୟକ ବିଳମ୍ବ ନକରି ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଧାରା 42 ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଯେକୌଣସି ବିଭାଗର ନିକଟତମ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ କିମ୍ବା ନିକଟତମ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ନେଇଯିବେ ।"

ବଲବୀର ସିଂ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ;

"18......................................ଯେଉଁ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏହି ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଏହା ପ୍ରାକଧାରଣା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ତଲାସି କରାଯାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଜଣାଇବା ଜରୁରୀ ଯେ ଯଦି ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତଲାସି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଆମ ପାଇଁ, ଏହା ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଯେ ଏହା ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ଅଧିକାର ଯାହା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତଲାସି କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ ଏପରି ତଲାସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅଧିକ ପ୍ରାମାଣିକତା ଏବଂ ଶ୍ରେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବ । ତଲାସି କରାଯିବାକୁ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏପରି ଏକ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ, ସେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହା କେବଳ ତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଉଥିବା କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିଁ କରାଯାଇପାରିବ । ଭାଷାଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଉଛି ଯେ ତାଙ୍କୁ ତଲାସି ହେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଜଣାଇବା ......

19. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାପକ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ କଠୋର ଦଣ୍ଡବିଧାନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବେଆଇନ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ କାରବାରର ବିପଦକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଏହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷମତାର ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଅନୁରୂପ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗାଇବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଯେକୌଣସି କ୍ଷତି ଏଡାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପନ କିମ୍ବା ଠକେଇର ଅଭିଯୋଗକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରିବ, ଧାରା 50ର ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି ।

22. ତେଣୁ, ତଲାସି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ସେମାନେ ତଲାସି କରାଯାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେବା ପାଇଁ ଯେ ଯଦି ସେ ଏପରି ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ସନ୍ଧାନ କରାଯିବ । ତେଣୁ ଧାରା 50ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ ।

ଏହା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ 10 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ନୁହେଁ ବରଂ 20 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇପାରେ, ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇପାରେ, ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ରାୟରେ କାରଣ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ । NDPS ଅଧିନିୟମର ଧାରା 54 ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ତାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତା ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱକୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରେ; ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରେ ଯେ NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରରେ ଏହା ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରମାଣିତ ନହୁଏ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଅପରାଧ କରିଛି ଯାହା ପାଇଁ ସେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବରେ ହିସାବ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀ ରଖିବାର ଗମ୍ଭୀର ପରିଣାମ, ଯଥା, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ସେ ଯେଉଁ କଠୋର ଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବେ, ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଧାରା 50 ରେ ଥିବା ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଣୟନ କରିଛି । NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀ ରଖିବାର ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦଖଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେକୌଣସି ସନ୍ଦେହ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏପରି ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ ତଲାସ କରିବାକୁ ଅଧିକାରପ୍ରାପ୍ତ । ଆମେ ବଲବୀର ସିଂଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛୁ ଯେ ଏହି ସପକ୍ଷରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ଏହାର ଭାଷା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ତଲାସ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରେ ଯେ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତଲାସ କରିବାକୁ ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଜଣାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରେ ।

ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧାରା 50 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ NDPS ଅଧିନିୟମରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଏହାର ଭାଷାବିନ୍ୟାସ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ

ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କର ତଲାସି ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେବାକୁ ବାଧ କରେ, ସେତେବେଳେ ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872 ର ଧାରା 114, ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ(e) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା କରିବାର କୌଣସି ଅବକାଶ ନାହିଁ । ଧାରା 114 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ "ଯେକୌଣସି ସତ୍ୟତାର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା କରିପାରେ ଯାହା ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ବୋଲି ସେ ଭାବୁଥାଏ, ପ୍ରାକୃତିକ ଘଟଣା, ମାନବ ଆଚରଣ ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ଏବଂ ବେସରକାରୀ ବ୍ୟବସାୟର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାଧାରଣ କ୍ରମ ସହିତ ଜଡିତ । "ଏହା ଅନୁମାନ କରିପାରେ" (e) ଯେ ନ୍ୟାୟିକ ଏବଂ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିୟମିତ ଭାବରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଛି। "ଏପରି ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ କାରଣ NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀର ଦଖଲକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାକୁ ପଡିବ ।" ତଲାସ ପରେ ଏହାକୁ ଜବତ କରିବାର ସତ୍ୟତା ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଯେତେବେଳେ ତଲାସର ପ୍ରମାଣ ଦିଆଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହା ସହିତ ଜଡିତ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହେଉଛି ତଲାସ କରୁଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯେ ସେ ତଲାସ ହେବାକୁ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେ ତଲାସ କରିବାକୁ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜଣେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତଲାସ କରିବାକୁ ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଏପରି ଦାବି କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରି ନଥିଲେ । ଯଦି ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଦିଆଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା କରିବା ଉଚିତ ଯେ ତଲାସ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀର ଦଖଲ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନଥିଲା ବୋଲି ଅବଗତ ହେବାକୁ ପଡିବ ।

ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ସହ ସହମତ ନୁହେଁ ଯେ NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଏହା ଏକ ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା ଉଠାଇବା ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଧାରା 50 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁସରଣ କରିଥିବାର ପ୍ରମାଣ ଦେଇନାହାଁନ୍ତି, ଯେ ସେ ବାସ୍ତବରେ ଏପରି କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଧାରା 50 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁସରଣ କରିଥିବାର ପ୍ରମାଣ ଦେଇନାହାଁନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ବାଧ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଧାରା 50 ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ସୁରକ୍ଷାର

ସୁବିଧା ପାଇ ନଥିଲେ; ତେଣୁ, NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡିକର ତାଙ୍କର ଦଖଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇନାହିଁ ଯେ ଏପରି ଦଖଲ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ; ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିବା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 50 ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଅପିଲରେ ଏକ ତଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀ ରଖିବାର ଅଭିଯୋଗରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଧାରା 50 ଯେଉଁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଛି ତାହା ଅତି ପବିତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ବୋଲି ବୈଷୟିକତା ଉପରେ ଏହାକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । NDPS ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବେଆଇନ ସାମଗ୍ରୀ ଦଖଲରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତଲାସି ନେବା, ଯେପରି ଆମେ କହିଛୁ, ତାଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ସେ ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରିନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡନୀୟ କରିଥାଏ ଯାହା 20 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଠୋର କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ହୋଇପାରେ ।

ତେଣୁ, ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏନ. ଡି. ପି. ଏସ. ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଏହା ତଦାରଖ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନବାନ ହେବା ଉଚିତ ଯେ ଏହା ସେମାନଙ୍କ ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ପାଇଁ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ଯେ ରାଜପତ୍ରିକ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତଲାସି ନେବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ଏହା କହିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଅଧିକାର କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଯଦି ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଅଧିକାର କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଦୃଢ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଧାରା 50ର ଆବଶ୍ୟକତା ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ନାହିଁ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନେ ଆଇନଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଳନ କରିବାକୁ ଯତ୍ନବାନ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଏହାର ପାଳନ ନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ କାରବାରକୁ ରୋକିବା

ପ୍ରୟାସରେ ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟବାନ ହେବ । ସେହି ସମୟରେ, ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ରଖିଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ, ସେମାନଙ୍କ ଅପରାଧ ଯେତେ ଜଘନ୍ୟ ହେଉନା କାହିଁକି, ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୁରକ୍ଷା ପାଇବା ଉଚିତ ।

ଉଲ୍ଲେଖିତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, NDPS ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତୀକରଣ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ବମ୍ବେ ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ପାଇଁ କୌଣସି ପୃଥକ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଏହି ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକର ଦିଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିନାହାଁନ୍ତି । ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛୁ ଯେ 'ପଞ୍ଚ'ମାନେ PSI ରାଠୋଡ ଏବଂ ରାଣାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣକୁ ସମର୍ଥନ କରିନଥିଲେ, ଯାହା ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦଖଲରେ 'ଚରସ' ଥିବା ମାମଲାକୁ ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳତର କରିଦେଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆମେ ବମ୍ବେ ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତକରଣକୁ ବଜାୟ ରଖିପାରିବୁ ନାହିଁ ।

ଅପିଲକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଇଛି । ଅପିଲ ଅଧୀନରେ ଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି । ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଦୋଷମୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ମୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

ବି. କେ. ଏମ୍ — ଅପିଲକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।